

ISRAËLISCHE LITERATUUR: OVERZICHT

Wout van Bekkum

Wat is Hebreeuwse literatuur? Wat is Joodse Literatuur? Wat is Jiddische literatuur?

Nationale schrijvers en dichters (Samuel Josef Agnon, Chaim Nachman Bialik, Rachel)

Verwarring, vervreemding en teleurstelling (Yehuda Amichai, Aharon Appelfeld)

De Nieuwe Golf (midden zestiger jaren) (Amos Oz, Sami Michael, Abraham B. Yehoshua, Meir Shalew)

Short story, absurdisme, ironie (Etgar Keret)

Vrouwenliteratuur (Shifra Horn, Orly Kastel-Bloom, Zeruya Shalew, Ayelet Waldman)

Seculier en Orthodox (Haim Sabato)

Geschiedenis en Fictie (Nir Baram)

DAVID GROSSMAN ALS AUTEUR EN ALS ISRAËLI

‘...op de rand van het bestaan...’

‘...ik kan me de luxe van wanhoop niet veroorloven’

‘...wij moeten praten met Hamas...’

‘...over dat ‘daar’ weet ik niets, maar over de weg ‘daarheen’ kan ik schrijven...’

‘...iets weten over het leven op grond van een groot besef van de dood...’

‘...ik ben niet morbide...’

‘...Israël is net een beledigd kind...’

Inleiding: *Uit de tijd vallen* (letterlijk: ‘Vallend buiten de tijd’)*

Els Jongeneel

Niet alleen rouwverwerking, maar ook ‘bewustwording van ‘... zo is het, mens te zijn’ (p. 115*).

Opbouw en inhoud: twee delen met eigen karakter (polyfoon – homofoon, ik – wij, monoloog – dialoog).

Titel en ondertitel: tijd en ruimte, vallen uit de tijd; een verhaal in stemmen; belang van de muziek; de stem en de Joodse traditie.

De allegorie: de personages en hun functie in het verhaal; het belang en de rol van de schrijver: nar in dienst van de politieke machthebber, kroniekschrijver die niemand mag aanraken, de centaur-provocateur en schoffeerder; de schrijver onderhouder van het vaderland (Jozef p. 62); de stad.

Lach en ironie (p. 67, p. 103)

Het fantastische, de magie: de cirkel, het vuur, de wand, het graf, de poëzie en de metamorfose/transformatie van werkelijkheidsbeleving;

Poëtische equivalenten van rouwenden: Cummings (p. 85), Rilke (p. 102).

De relativering van het fantastische (pp. 135-137, 142).

Zwakke plekken in *Uit de tijd vallen*.

*Vert. Ruben Verhasselt, Cossee, Amsterdam, 2012.